

BIULETYN ZADANIA 4

Pomorskie Forum na rzecz
Wychodzenia z Bezdomności
Natura nie każdego wyposażyla w dom

STOWARZYSZENIE
monar

Szanowni Państwo, z wielką radością przedstawiamy Państwu pierwszy numer *Biuletynu Zadania 4*, zawarte w nim materiały szeroko omawiają realizowane zadanie 4 „Działania w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi, w tym opracowanie modelu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności” w projekcie 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”.

Bardzo gorąco zachęcamy do zapoznania się z istotą realizowanego przez nas projektu. Jednocześnie zachęcamy do wyrażania uwag i opinii na temat wypracowanych materiałów oraz dzielenia się Państwa doświadczeniem.

GENEZA PROJEKTU

Potrzeba realizacji projektu systemowego w zakresie polityki społecznej i w szczególności sposób uwzględniającego problematykę bezdomności wynika z deficytu w czterech obszarach:

- płaszczyźnie współpracy,
- polityki społecznej,
- regulacji systemowych,
- obszarze diagnostycznym.

Gminny standard realizowany jest przez sześciu partnerów: Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Zarząd Główny Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Stowarzyszenie „MONAR”, Caritas Diecezji Kieleckiej, Związek Organizacji Sieć Współpracy BARKA, Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”. Liderem partnerstwa jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Oficjalna umowa partnerska została podpisana 28 grudnia 2009r. Instytucją inicjującą projekt opracowania Gminnego Standardu, na której jednocześnie spoczywa ciężar związany z odbiorem i zatwierdzeniem produktów projektowych, jest Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Przegląd stron zaangażowanych w realizację zadania pokazuje wyjątkowość projektu. Jest to pierwsze tak wielkie przedsięwzięcie, w którym to instytucje rządowe (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej) zaprosiły organizacje pozarządowe do współpracy w realizacji projektu systemowego należącego do grupy projektów inicjowanych przez agendy centralne. Realizatorzy projektu są przekonani, że włączenie w prace specjalistów tak różnorodnych w swym podejściu do pracy z osobami bezdomnymi zaowocuje nowatorskimi i skutecznymi pomysłami na rozwiązanie problemu bezdomności.

CEL PROJEKTU

Istotą realizacji projektu jest podniesienie skuteczności systemu rozwiązywania i łagodzenia skutków problemu bezdomności, poprzez opracowanie i wdrożenie standardów usług skierowanych do ludzi bezdomnych i zagrożonych bezdomnością (tzw. Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności), który będzie można włączyć do Gminnych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Standard ten powinien zawierać elementy nowej metodyki pracy socjalnej Streetworker Bezdomności, a także ścieżkę proceduralną aktywizacji osoby bezdomnej od noclegowni do lokalu socjalnego wraz z określeniem ścisłych zasad współpracy samorządu gminnego z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Końcowym efektem winno być wskazanie „ścieżki wychodzenia z bezdomności” według układu:

Standard → Model → Strategia.

Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności to pakiet modelowych wystandaryzowanych usług kierowanych do osób bezdomnych, np. standard noclegowni, standard schroniska, pracy socjalnej czy usług aktywizacji zawodowej wdrażanych lokalnie w Partnerstwach Gminnych. Standard ten to składnik modelu integracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych, stosowanego w lokalnych strategiach rozwiązywania i łagodzenia skutków bezdomności.

Główne działania projektowe obejmują sześć etapów:

1. Faza Diagnostyki (6- mcy) – uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy gminy, zwłaszcza w wymiarze ogólnokrajowym, są przygotowane do udzielania pomocy w zakresie wychodzenia z bezdomności
2. Faza Modelu (10- mcy) – opracowanie Modelu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności
3. Faza Edukacyjno- Informacyjna (6- mcy) połączona z konkursem do pilotażu – kampania edukacyjno- szkoleniowa, w tym dla gmin i instytucji występujących w pilotażu
4. Faza Pilotażu (18 mcy) - wdrożenie elementów Gminnych Standardów Wychodzenia z Bezdomności (Lokalnych Strategii Rozwiązywania Problemu Bezdomności)
5. Faza Rekomendacji (6- mcy) – przygotowanie rekomendacji systemowych i prawnych do zmian legislacyjnych w ramach polityki społecznej w obszarze bezdomności
6. Faza Upowszechniania (6- mcy) - dotarcie do szerokiego grona odbiorców z informacją o przebiegu projektu i wypracowanych w jego ramach rezultatach

OGŁOSZENIE

**PROPOZYCJA
WSPÓŁPRACY
DLA
EKSPERTÓW W
ZAKRESIE
BEZDOMNOŚCI**

ZAPRASZAMY DO
ZAPOZNANIA SIĘ Z
OFERTA
więcej pod linkiem

FORMALNE UMOCOWANIE PROJEKTU

Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, należy do priorytetu I Zatrudnienie i integracja społeczna, w jego ramach stanowi działanie 1.2 Wspieranie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej. Instytucją wdrażającą projekt jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, natomiast samo zadanie finansowane jest w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i należy do grupy projektów systemowych, to znaczy, realizowanych przez jednostki administracji publicznej i jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych. W nomenklaturze Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich projekt nosi oznaczenie 1.18 i nazwę: Tworzenie i rozwijanie standardów usług

pomocy i integracji społecznej, jest zbiorem 4 modułów:

- moduł I: Standardy instytucji i usług pomocy społecznej
 - moduł II: Standardy pracy socjalnej
 - moduł III: Gminny standard wychodzenia z bezdomności
 - moduł IV: Standardy informatyzacji instytucji pomocy i integracji społecznej
- Schemat realizacyjny każdego modułu jest podobny: • faza diagnozy • faza modelu • faza pilotażu • faza rekomendacji

Projekt należy do, grupy centralnych projektów systemowych, których cele wyznaczane są przez instytucje inicjujące, w tym przypadku Departament

Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Przedsięwzięcie 1.18 Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej realizowane będzie do 31 grudnia 2013 roku. Oficjalne podpisanie umowy o dofinansowanie projektu systemowego 1.18. „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” miało miejsce 9 marca 2010 roku przez Ministra i Sekretarza Stanu Jarosława Dudę pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (lider projektu). Projekt realizowany jest formalnie od września 2009, jednak działania partnerstwa w zadaniu 4 rozpoczęły się od stycznia 2010 i potrwały do grudnia 2013.

GRUPY EKSPERCKIE I ZESPÓŁ BADAWCZY

Aspekt merytoryczny projektu zawiera się w działalności grup eksperckich i zespołu badawczego. Każdy z partnerów jest odpowiedzialny za prowadzenie prac jednej grupy eksperckiej. Każda z grup składa się z 9/10 specjalistów z całej Polski – 5 stałych członków w postaci reprezentantów partnerów zadania 4, badacza problematyki – reprezentanta Zespołu Badawczego, oraz 3 ekspertów zewnętrznych angażowanych cyklicznie. Grupy spotykają się raz w miesiącu w celu konsultacji wypracowanego indywidualnie materiału.

Grupa ds. zdrowia – prowadzona przez Stowarzyszenie MONAR

Objęmuje ona swoim obszarem m.in. następujące zagadnienia: zdrowie psychiczne, zdrowie fizyczne, uzależnienia, starość, niepełnosprawność; zalecenia do organizowania i stosowania terapii alkoholowej, punktów doraźnej

pomocy medycznej, współpracy ze służbą zdrowia; standard pracy z bezdomnymi narkomanami; standard pracy z osobami bezdomnymi z zaburzeniami psychicznymi, starszymi i niepełnosprawnymi. Jednym z obszarów prac jest dostęp-

ność do świadczeń i usług zdrowotnych w tym zagadnienie ubezpieczenia.

Problematyka prac grupy obejmuje następujące dziedziny polityki społecznej:

- Służba Zdrowia, Pomoc społeczna

Grupa ds. zatrudnienia i edukacji – prowadzona przez STOWARZYSZENIE OTWARTE DRZWI

Objęmuje ona swoim obszarem m.in. następujące zagadnienia: aktywizację zawodową, ekonomię społeczną, Centra Integracji Społecznej, otwarty rynek pracy, przedsiębiorczość, wytyczne do organizowania edukacji formalnej i nieformalnej dla osób bezdomnych, poradnictwa, działań

edukacyjnych, edukację osób z otoczenia osób bezdomnych w tym kadry realizującej zadania pomocowe oraz kampanie społeczne adresowane do ogółu społeczeństwa i wybranych grup; ocena stosowania przez samorząd gminny programów rynku pracy: prace społecznie użyteczne, roboty

publiczne, zatrudnienie socjalne, wykorzystywanie sieci centrów i klubów integracji społecznej.

Problematyka prac grupy obejmuje następujące dziedziny polityki społecznej:

- Rynek Pracy, Edukacja, Wymiar sprawiedliwości, Pomoc społeczna

Grupa ds. mieszkalnictwa i pomocy doraźnej – prowadzona przez Caritas Kielce

Objęmuje ona swoim obszarem m.in. następujące zagadnienia: zalecenia do organizowania, tworzenia i funkcjonowania takich placówek jak: ogrzewalnia, noclegownia, schronisko,

dom dla bezdomnych, mieszkanie wspierane (socjalne), mieszkalnictwo, wspólnoty, instytucje pomocy doraźnej: jadłodajnie, punkty charytatywne. *Problematyka prac grupy obejmuje nastę-*

pujące dziedziny polityki społecznej: Mieszkalnictwo, Służby Porządkowe, Wymiar Sprawiedliwości, Służba Zdrowia, Pomoc społeczna

Grupa ds. pracy socjalnej – prowadzona przez BratAlbert.org

Objęmuje ona swoim obszarem m.in. następujące zagadnienia: zalecenia dla pracy socjalnej w placówkach dla osób bezdomnych, w Ośrodkach Pomocy Społecznej, w tym: stosowania metody mentoringu (asystowania, akompaniowa-

nia, coachingu), rzecznictwa oraz poradnictwa dla osób bezdomnych. W obszar pracy grupy wchodzi także narzędzia aktywnej integracji tj. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności oraz Kontrakt Socjalny.

Problematyka prac grupy obejmuje następujące dziedziny polityki społecznej:

- Pomoc społeczna, Rynek Pracy, Edukacja, Służba Zdrowia, Służby Porządkowe, Wymiar Sprawiedliwości

Grupa ds. streetworkingu – prowadzona przez PFWB

Objęmuje ona swoim obszarem zagadnienia standaryzacji streetworkingu - specyficznej metody pracy socjalnej.

Problematyka prac grupy obejmuje następujące dziedziny polityki społecznej: Pomoc społeczna,

Służba Zdrowia, Służby Porządkowe, Wymiar Sprawiedliwości

Grupa ds. partnerstw lokalnych – prowadzona przez BARKA

Objęmuje ona swoim obszarem m.in. następujące zagadnienia: partnerstwa lokalnego regionalne i krajowe, i standardów oich funkcjonowania, zwłaszcza w kontekście partnerstwa publicznego i pozarządowego. W obszar pracy grupy wchodzi nie tylko partnerstwo lokalne, ale

także partnerstwo regionalne i krajowe. Grupa podejmuje także zagadnienie zlecenia i kontraktowania usług przez instytucje publiczne w obszarze bezdomności.

Problematyka prac grupy obejmuje następujące dziedziny polityki społecznej:

- Pomoc społeczna, Rynek Pracy, Edukacja, Mieszkalnictwo, Służba Zdrowia, Służby Porządkowe, Wymiar Sprawiedliwości

Zespół Badawczy

Zespół Badawczy to samodzielna jednostka składająca się z badaczy teoretyków, akademików prowadzonych przez Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Zadaniem zespołu jest przygotowywanie ekspertyz, raportów w zakresie prac projektowych. Uczestnicy Zespołu jednocześnie biorą udział w spotkaniach poszczególnych grup eksperckich. W fazie diagnozy zespół badawczy opracował raport

pokazujący sytuację bezdomności w Polsce na tle dokonań na tym polu w krajów o dłuższej tradycji systemowego przeciwdziałania temu zjawisku. W materiale czytelnik znajdzie informacje o zmaganiach z tym zjawiskiem, uwzględniono takie kraje jak USA, Anglia czy Niemcy i ich doświadczenia w definiowaniu, mierzeniu bezdomności, etc.; przegląd narodowych strategii zwalczania tego zjawiska. Natomiast w odniesieniu do

sytuacji w kraju – dokonano przeglądu definicji osoby bezdomnej, doświadczeń z prób pomiaru skali zjawiska, przegląd przyczyn bezdomności, a także opis ustawodawstwa dotyczącego tego zjawiska, itd. W kolejnej fazie – modelu – Zespół odbędzie cztery spotkania, jego głównym zadaniem będzie przygotowywanie ekspertyz badawczych dla grup eksperckich w zakresie ich prac.

RAPORT Z FAZY DIAGNOZY

Faza diagnozy to skatalogowanie doświadczeń, form pomocy oraz programów, dzięki którym ta pomoc jest świadczona osobom bezdomnym w obszarach: profilaktyki i edukacji, zdrowia, rynku pracy czy mieszkalnictwa socjalnego. Zebranie, uspołnienie i analiza jakości istniejących i realizowanych w Polsce modeli, metod i standardów w

zakresie rozwiązywania problemu bezdomności odbywało się poprzez:

- *Prace analityczno-diagnostyczne grup eksperckich w sześciu tematach (streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo, zatrudnienie i edukacja, zdrowie, partnerstwa lokalne), zakończone przygotowaniem przez każdą grupę ekspercką materiału w danym obszarze tematycznym.*

- *Działalność Zespołu Badawczego w wyżej wymienionych obszarach, połączona z realizacją prac badawczych i przygotowaniem ekspertyz/raportów w tym zakresie.*

Faza trwała 6 miesięcy od stycznia do czerwca 2010r. i zakończyła się przygotowaniem raport.

FAZA MODELU - OPRACOWANIE MODELU GMINNY STANDARD WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

Obecnie przeszliśmy do fazy modelu, zaplanowanej 10 miesięcy, w czasie których będą realizowane prace nad wypracowaniem modelu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności. Prace będą odbywały się ramach grup eksperckich, równolegle w sześciu grupach tematycznych: ds. zdrowia, ds. zatrudnienia oraz edukacji, ds. mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, ds. pracy socjalnej, ds. partnerstw lokalnych oraz ds. streetworkingu. Zadaniem grup będzie uspołnienie realizowanych dotąd praktyk (merytoryczna analiza tego co się sprawdza i tego, co należy wyeliminować) poprzez stworzenie uspołnionego zrzębu polityki społecznej w obszarze bezdomności w obszarach prewencji, interwencji, integra-

cji, wraz z podaniem rozwiązań dla różnych kategorii osób bezdomnych, zgodnie z typologią ETHOS (osoby bez domu, bez dachu nad głową, kobiety z dziećmi, emigranci, osoby zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, itd.). Na tym etapie, w ramach działań grup eksperckich, prowadzona będzie praca badawcza nad opracowaniem polskiej wersji Europejskiej Typologii Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego. Równolegle do prac grup eksperckich, w analogicznych obszarach tematycznych będą się toczyły prace zespołu badawczego.

Wypracowanie Gminnych Standardów Wychodzenia z Bezdomności (uspołnienie i stworzenie ogólnopolskich modeli, metod i standardów w

zakresie rozwiązywania problemu bezdomności) nastąpi poprzez:

- *Działania grup eksperckich w przygotowujących katalog rozwiązań w*
- *Działalność Zespołu Badawczego, połączoną z realizacją prac badawczych i przygotowaniem ekspertyz/raportów.*
- *Prowadzenie współpracy międzynarodowej.*
- *Prowadzenie debat tematycznych w obszarach streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo, edukacja i aktywizacja zawodowa, zdrowie, partnerstwa lokalne, mających na celu konsultacje wypracowanych rozwiązań*

Faza Modelu zakończy się przygotowaniem:

1. podręcznik „Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności” skierowany do wszystkich gmin w Polsce, zawierać będzie m.in. wytyczne w następujących obszarach działań wobec osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością:

- a. obszar mieszkalnictwa i pomocy doraźnej, określający zasady tworzenia i funkcjonowania ogrzewalni, noclegowni, schroniska, domu dla bezdomnych, lokalu socjalnego i samodzielnego mieszkania wspieranego,
- b. obszar pomocy zdrowotnej, w tym wytyczne dotyczące terapii alkoholowej, pracy z osobami uzależnionymi od innych środków odurzających, pracy z osobami bezdomnymi z zaburzeniami psychicznymi, a także wytyczne

dotyczące stosowania doraźnej pomocy medycznej oraz współpracy ze służbą zdrowia, c. obszar aktywizacji zawodowej i edukacji, w tym wytyczne do stosowania programów takich jak: prace społecznie użyteczne z bezdomnymi, przygotowywanie do staży i przygotowań zawodowych w miejscu pracy, a także wykorzystywania instrumentów społeczności socjalnej, d. obszar pracy socjalnej z osobami bezdomnymi w takich placówkach jak: OPS, oraz wykorzystywanie streetworkingu, mentoringu.

2. podręcznika pracy *Streetworkera Bezdomności*
3. modelu partnerstwa lokalnego i standardów jego funkcjonowania, niezbędnych do wykorzystaniu w fazie pilotażu

4. scenariuszy kursów edukacyjnych oraz warsztatów szkoleniowych z zakresu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności, niezbędnych do realizacji fazy edukacyjno-informacyjnej oraz upowszechnia

5. koncepcji konkursu pilotażu: gminy w Polsce, mające realizować pilotażowe wdrażanie Gminnych Standardów Wychodzenia z Bezdomności, będą do tego pilotażu wybierane w wyniku konkursu i przygotowywane w ramach działań edukacyjnych. Jednym z zadań w ramach projektu będzie przygotowanie koncepcji konkursu dla Partnerstw Lokalnych.

WIĘCEJ INFORMACJI NA TEN TEMAT W NAJBLIŻSZYM CZASIE

OGŁOSZENIE - PROPOZYCJA WSPÓŁPRACY DLA EKSPERTÓW W ZAKRESIE BEZDOMNOŚCI

Przedstawiciele organizacji partnerskich zwracają się z propozycją współpracy do ekspertów w zakresie problematyki bezdomności w następujących obszarach:

- *Streetworking, Praca socjalna, Zatrudnienie i edukacja, Mieszkalnictwo i pomoc doraźna, Zdrowie, Partnerstwa lokalne*

Partnerstwo projektowe zainteresowane jest współpracą w zakresie wypracowania diagnozy oraz tworzenia modeli i standardów w wyżejwymienionych obszarach tematycznych. Współpraca obejmuje pracę w grupach eksperckich powołanych przez Partnerstwo. Spotkania grup eksperckich odbywają się raz w miesiącu, większość prac eksperckich realizowana jest między spotkaniami.

Poszukujemy wyłącznie ekspertów, którzy:

- *Mają kilkuletnie doświadczenie w danym obszarze tematycznym, posiadają umiejętności i kwalifikacje do pracy eksperckiej, posiadają dorobek ekspercki w zakresie problematyki bezdomności*

Eksperti zainteresowani współpracą z partnerstwem mogą składać swój akces (wraz z CV) do niniejszych osób, w poszczególnych obszarach tematycznych: *Streetworking – Piotr Olech; Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności – p.olech@pfbw.org.pl, Praca socjalna – Jakub Wilczek – Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta – Jakub Wilczek wilczek@bratalbert.org.pl, Zatrudnienie i edukacja – Marcin Fedoruk – Stowarzyszenie Otwarte Drzwi – m.fedoruk@otwartedrzwi.pl, Mieszkalnictwo i pomoc doraźna – Jolanta Kowalik – CARITAS Kielce – jkwalik@caritas.pl, Zdrowie – Paweł Korliński – Stowarzyszenie MONAR – pkorlinski@monar.org, Partnerstwa lokalne – Lidia Węsierska – Sieć BARKA – lidia.wesierska@barka.org.pl* Zainteresowani eksperci nie mogą pracować w organizacjach partnerskich projektu. Realizatorzy projektu zastrzegają sobie prawo skontaktowania się z wybranymi osobami.

BIULETYN ZADANIA 4

Redakcja: „Biuletynu Zadaniowego”,
Sekretariat Partnerstwa Zadania 4, projektu 1.18
Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności
tel. Tel. 58- 341 38 27, 58 341 38 29, www.pfbw.org.pl
Kontakt z redakcją: p.janowski@pfbw.org.pl

BIŻĄCE INFORMACJE NA TEMAT PROJEKTU

<http://www.pfbw.org.pl>